

KHÔNG CHỈ LÀ MỘT THÀNH CÔNG

HIỆU QUẢ CÁC DỰ ÁN DO ADB VÀ AFD ĐỒNG TÀI TRỢ TẠI VIỆT NAM

ADB

© 2014 Asian Development Bank

Bảo lưu toàn bộ tác quyền. Xuất bản năm 2014.

In tại Việt Nam.

Quan điểm được thể hiện trong ấn phẩm này là của các tác giả và không nhất thiết phản ánh quan điểm và chính sách của Ngân hàng Phát triển Châu Á (ADB) cũng như Ban Thống đốc Ngân hàng và các Chính phủ mà họ đại diện.

Tài liệu này được dịch từ tiếng Anh nhằm tiếp cận tới nhiều độc giả hơn. Tuy nhiên, tiếng Anh mới là ngôn ngữ làm việc chính của ADB và bản gốc tiếng Anh của tài liệu này mới có giá trị nguyên bản (điều đó có nghĩa là tính chính thức và bản quyền). Mọi trích dẫn đều phải dẫn nguồn từ bản gốc tiếng Anh của tài liệu này. Ngân hàng Phát triển Châu Á không đảm bảo tính chính xác của bản dịch và không chịu trách nhiệm về sự sai lệch bất kỳ so với bản gốc.

Lưu ý:

Trong ấn phẩm này, "\$" chỉ đồng đô la Mỹ.
6 ADB Avenue, Mandaluyong City
1550 Metro Manila, Philippines
Tel +63 2 632 4444
Fax + 63 2 636 2444
www.adb.org

Để đặt sách, đề nghị liên hệ:

Ngân hàng Phát triển Châu Á
Cơ quan đại diện thường trú tại Việt Nam
Tel +844 3933 1374
Fax +844 3933 1373
Email: adbvrm@adb.org

Ảnh minh họa từ trang 3–7 và 12–20

© **Laurent Weyl / Collectif Argos**

Ảnh minh họa từ trang 8–11

© **Francois Carlet-Soulages / NOI Pictures**

KHÔNG CHỈ LÀ MỘT THÀNH CÔNG

HIỆU QUẢ CÁC DỰ ÁN DO ADB VÀ AFD ĐỒNG TÀI TRỢ TẠI VIỆT NAM

**Hà Nội, Việt Nam
2014**

Việt Nam đang đứng trước quá trình tăng trưởng nhiều thách thức do mới trở thành quốc gia có thu nhập trung bình. Quan hệ hợp tác giữa ADB và AFD phát triển phù hợp với bối cảnh mới này.

Những mục tiêu chung

ADB và AFD nhận thấy rất nhiều dự án đầu tư trong tương lai của mỗi tổ chức đều gắn liền với những mục tiêu chung. Trong đó có các dự án về biến đổi khí hậu và hợp tác công-tư.

Để điều phối tốt hơn và làm cho các chiến lược đối phó với biến đổi khí hậu của mình chuẩn xác hơn, ADB và AFD sẽ đồng tài trợ cho các chương trình nghiên cứu và các hội thảo liên quan đến chủ đề biến đổi khí hậu.

Đối với mô hình hợp tác công-tư, ADB và AFD cũng cam kết sẽ cùng nỗ lực trong việc đánh giá tình hình hiện tại, cung cấp các nguồn hỗ trợ để cải thiện khuôn khổ pháp lý, phát triển các công cụ phù hợp với Việt Nam và hoàn cảnh thực hiện dự án, cũng như tìm kiếm các cơ hội đồng tài trợ cho các dự án.

Hợp tác giữa ADB và AFD

Ngân hàng Phát triển Châu Á (ADB) và Cơ quan Phát triển Pháp (AFD) bắt đầu quan hệ đối tác vào năm 2003 bằng việc ký kết một bản ghi nhớ Thỏa thuận ở cấp lãnh đạo. Sự hợp tác này đã được củng cố vào năm 2010 bằng một Thỏa thuận Khung về Quan hệ Đối tác.

ADB và AFD tại Việt Nam đã hợp tác thực hiện một số dự án trong đó có các hoạt động đồng tài trợ. Mỗi quan hệ đối tác này đã góp phần tạo nên sức mạnh tổng hợp về các nguồn lực kỹ thuật và tài chính của hai bên và thúc đẩy việc trao đổi thông tin chiến lược trong nhiều lĩnh vực.

ADB và AFD đã nhất trí tăng cường hợp tác trong một số lĩnh vực hai bên cùng quan tâm mà không cần đưa ra những ràng buộc chính thức.

Hợp tác trong tương lai và các kế hoạch đầu tư

Để tăng tính hiệu quả của các dự án, ADB và AFD tăng cường nỗ lực hợp tác trong các lĩnh vực như điện lực và hiệu quả năng lượng, giao thông đô thị, đào tạo nghề, quản lý tài nguyên nước nông thôn, cung cấp nước và vệ sinh đô thị, cũng như tài chính trong đó bao gồm cả tài chính vi mô.

Hai bên cũng thường xuyên tổ chức các cuộc họp tham vấn để trao đổi thông tin về chiến lược ngành và lộ trình cho các lĩnh vực, cũng như để xem xét các cơ hội đồng tài trợ. Nhiều đoàn công tác đánh giá chung đã được tổ chức cho các dự án đồng tài trợ và các kết quả thu được đã được chia sẻ với Chính phủ.

Lời nói đầu

Trong hơn 20 năm qua, Việt Nam đã duy trì tốc độ tăng trưởng kinh tế nhanh đầy ấn tượng cho phép Việt Nam đạt được những tiến bộ quan trọng trong xóa đói giảm nghèo. Với những thành tựu to lớn trong phát triển kinh tế-xã hội, vừa qua Việt Nam đã được công nhận là quốc gia có mức thu nhập trung bình thấp, và đã thành câu chuyện phát triển thành công của thế giới. Ngân hàng Phát triển Châu Á (ADB) và Cơ quan Phát triển Pháp (AFD) rất vinh dự được tham gia đóng góp một phần vào câu chuyện phát triển thành công này.

Cùng với những hoạt động và đóng góp riêng của mỗi cơ quan vào sự phát triển của Việt Nam, ADB và AFD luôn phối hợp chặt chẽ với Chính phủ Việt Nam và các đối tác phát triển khác để nâng cao hiệu quả, hiệu suất, và các tác động của những chương trình và dự án. Từ năm 1993 đến nay, ADB và AFD đã đồng tài trợ cho Việt Nam hơn 14 dự án với tổng mức cam kết đạt 600 triệu đôla.

Sự hợp tác này bắt nguồn từ cam kết của cộng đồng các nhà tài trợ song phương và đa phương về nâng cao hiệu quả hỗ trợ phát triển chính thức, và giảm chi phí quản lý dự án cho quốc gia tiếp nhận viện trợ. Nhưng trên hết, cố gắng đó nhằm đáp ứng nhu cầu phục vụ người dân tốt hơn thông qua hỗ trợ các nguồn lực lớn hơn về tài chính, nhân lực và trí tuệ cho cùng một dự án và chương trình. Nỗ lực này cũng thể hiện ý chí của các cấp lãnh đạo của hai cơ quan trong việc tăng cường các mối liên kết giữa hai bên về mặt chiến lược cũng như hoạt động nhằm tăng tối đa các tác động phát triển của các dự án chúng tôi đồng tài trợ và qua đó đóng góp vào sự phát triển bền vững và đồng đều tại Việt Nam.

Ấn phẩm với các câu chuyện về các tác động phát triển này là kết quả của nỗ lực hợp tác giữa hai cơ quan đại diện tại Việt Nam của Ngân hàng Phát triển Châu Á và Cơ quan Phát triển Pháp. Ấn phẩm được nhóm gồm các cán bộ của hai cơ

quan cùng với các nhà báo và nhiếp ảnh chuyên nghiệp có danh tiếng của Việt Nam và Pháp phối hợp thực hiện.

Từ những trải nghiệm trực tiếp qua các chuyến thăm thực địa các dự án được chọn ở các khu vực miền Bắc, miền Trung và Nam bộ, và đặc biệt từ các cuộc phỏng vấn đi sâu vào các vấn đề với người dân địa phương, nam giới và phụ nữ; người già và người trẻ tuổi ngay tại địa bàn các dự án, bốn bài báo đã ghi lại những câu chuyện có thật của những người thụ hưởng những lợi ích từ những nỗ lực chung của chúng tôi trong việc đem lại một sự thay đổi trong dự án đào tạo nghề, tiếp cận năng lượng, phát triển các dịch vụ công cộng đô thị và hệ thống thủy nông. Họ đại diện cho những câu chuyện về những người dân tại các tỉnh thành khác nhau ở Việt Nam, những người cũng được hưởng lợi ích từ những dự án trên.

Những nỗ lực chung của chúng tôi được đền bù xứng đáng như đã được thể hiện qua bốn dự án được ADB và AFD đồng tài trợ. Những ví dụ này không những chỉ minh họa phương hướng thực hiện cam kết chung của chúng tôi tại Việt Nam, mà còn thể hiện hiệu quả khi chúng tôi cùng nhau chung sức hướng tới các kết quả cụ thể trên thực địa, nhằm đem lại những lợi ích hiện thực cho người dân và làm cho hoạt động hỗ trợ của chúng tôi thiết thực hơn đối với sự phát triển của Việt Nam. Cả bốn câu chuyện phát triển này cũng cho thấy hai cơ quan chúng tôi cùng hướng tới các tác động bền vững, có thể đánh giá được ngay cả rất lâu sau khi dự án được triển khai trên thực địa.

Trên cơ sở quan hệ đối tác mạnh mẽ hiện nay với Chính phủ Việt Nam, và quan hệ hợp tác với tất cả các bên có liên quan khác, ADB và AFD luôn sẵn sàng đóng góp tiếp tục cho sự nghiệp phát triển của Việt Nam, và mang lại một tương lai tươi sáng hơn cho nhân dân Việt Nam.

Trân trọng giới thiệu ấn phẩm này!

Rémi Genevey

Giám đốc Cơ quan Phát triển Pháp (AFD) tại Việt Nam

Tomoyuki Kimura

Giám đốc Ngân hàng Phát triển Châu Á (ADB) tại Việt Nam

03

Những người giữ dòng điện quốc gia ●●●●

Việc nâng cấp mạng lưới điện cao thế tại Hà Nội và Hải Phòng đã cải thiện hiệu quả truyền tải điện và đóng góp vào phát triển kinh tế.

Tư Giang, phóng viên Thời báo Sài Gòn giới thiệu những câu chuyện có thật từ Dự án Nâng cấp hệ thống truyền tải điện tại các tỉnh phía Bắc¹ triển khai tại Hà Nội và Hải Phòng.

08

Hiện thực hóa những giấc mơ dài ●●●●

Ba tiểu dự án tiêu biểu về cải thiện hệ thống tưới tiêu đã làm thay đổi đáng kể cuộc sống của hàng trăm nghìn hộ nông dân tỉnh Ninh Bình và Thái Bình.

Thanh Tùng, phóng viên báo Đầu Tư Việt Nam chia sẻ những trải nghiệm trên cánh đồng cùng với những người nông dân hai địa phương Ninh Bình và Thái Bình, hai tỉnh phía Bắc nhận được hỗ trợ từ Dự án Lưu vực sông Hồng Giai đoạn 2.²

12

Thay đổi từ một dự án ●●●●

Dự án Cải thiện môi trường đô thị khu vực miền Trung³ (CRUEIP) đã góp phần nâng cao môi trường sống, sức khỏe và điều kiện vệ sinh của người dân thành phố Tam Kỳ (tỉnh Quảng Nam) và thị trấn Lăng Cô (tỉnh Thừa Thiên Huế).

Hồ Diệp, phóng viên Đài Tiếng Nói Việt Nam ghi lại những hiệu quả tích cực tại các tỉnh miền Trung mà Dự án CRUEIP mang lại.

17

Bước tiến dài trong đào tạo nghề ●●●●

Nguồn vốn do ADB và AFD đồng tài trợ đã góp phần đảm bảo chất lượng và hiệu quả đào tạo tại trường Đào tạo nghề Đà Lạt và trường Đại học Công Nghiệp thành phố Hồ Chí Minh.

Nguyễn Tuấn, phóng viên báo Tuổi trẻ ghi lại những câu chuyện có thật về những người chủ doanh nghiệp trẻ tuổi vốn là những sinh viên tốt nghiệp của hai trường nhận được hỗ trợ từ Dự án Đào tạo nghề và Kỹ thuật.⁴

Tham chiếu dự án:

[1] ADB - VIE 32273-013 / AFD - CVN6001

[2] ADB - VIE 30292 / AFD - CVN1061

[3] ADB - VIE 34355 / AFD - CVN3000

[4] ADB - VIE 25033 / AFD - CVN1046

Trạm Đình Vũ.

“ Một dự án của ADB và AFD đã góp phần cải thiện điều kiện sống của người dân tại nhiều thành phố của Việt Nam

Những người

GIỮ DÒNG ĐIỆN QUỐC GIA

TỰ GIANG -

NHỮNG CÔNG TRÌNH ĐIỆN HIỆN ĐẠI

Ở tuổi 31, kỹ sư điện Đoàn Trung Dũng đã theo đuổi nghề điện truyền thống của gia đình được 7 năm. Thế nhưng, công việc anh làm hiện nay lại ở một nấc thang cao hơn so với bố mình, một thợ điện đã nghỉ hưu sau hơn 30 năm trong ngành.

Hàng ngày, từ những chiếc máy tính trong Trạm 220kV Đình Vũ, một trạm điện mới nhất của thành phố cảng Hải Phòng, Dũng vận hành hệ thống cung cấp điện cho nửa Thành phố với hơn hai triệu dân.

“Đây là một nhiệm vụ đặc biệt vì Hải Phòng giữ vị trí rất quan trọng về ngoại thương và công nghiệp ở miền Bắc,” Dũng nói.

Thế hệ những kỹ sư như bố anh, Dũng kể, chưa từng có cơ hội vận hành một hệ thống hiện đại như vậy. “Thiết bị ở trạm này thuộc loại hiện đại nhất Việt Nam hiện nay,” Dũng, kỹ sư chính của Trạm, cho biết.

Kỹ sư Đoàn Trung Dũng, 31 tuổi.

Trạm điện Đình Vũ cung cấp một nửa nhu cầu tiêu thụ điện năng của thành phố Hải Phòng.

Cảng Đình Vũ.

Trạm Đình Vũ được hoàn thành cuối năm 2008 để truyền tải điện của Nhà máy nhiệt điện Hải Phòng qua đường dây 220kV Hải Phòng - Đình Vũ có chiều dài 15 km.

Để chuẩn bị vận hành trạm, Dũng và các đồng nghiệp đã được đào tạo lại suốt 5 năm trước đó.

Đến nay, sản lượng điện qua trạm vào khoảng 150-200 Mw/giờ được cấp cho một nửa thành phố Hải Phòng, trong đó có hai vùng đặc biệt quan trọng là Cảng Đình Vũ và Khu công nghiệp Đình Vũ.

“Trạm điện có tầm quan trọng rất lớn. Vì thế, chúng tôi luôn tập trung cao độ để tránh bất kỳ một rủi ro nào,” Trạm trưởng Phạm Xuân Kính nói.

Cho đến trước khi trạm Đình Vũ đi vào vận hành năm 2008,

việc cấp điện cho Hải Phòng chỉ dựa vào hai trạm truyền tải là Đồng Hòa và Vật Cách được xây dựng từ gần 20 năm trước. Hai trạm này đều có công suất 110 kV và phụ thuộc vào nguồn điện của Nhà máy Điện Phả Lại ở Quảng Ninh nên khó cung cấp điện ổn định cho cả thành phố.

Ông Kính nói: “Trước đây, điện bị cắt luân phiên suốt. Các ngành công nghiệp và người dân suốt ngày ca thán. Áp lực cho ngành điện là rất lớn”.

Tuy nhiên, những lời kêu ca ngày càng nhẹ đi sau khi trạm Đình Vũ đi vào hoạt động, ông cho biết.

Ở Thủ đô Hà Nội, cách Hải Phòng hơn 100 km, Giám đốc Trung tâm điện Hà Nội, thuộc Công ty truyền tải điện 1, Nguyễn Thanh Hồng và các đồng nghiệp cũng đang nắm trong tay một nhiệm vụ đặc biệt. Họ đang quản lý Trạm biến áp 220 kV Vân Trì và hệ thống đường dây 220 kV Sóc Sơn - Vân Trì có chiều dài hơn 27 km. Hệ thống này được đưa vào sử dụng đầu năm 2013, cung ứng một phần tư nhu cầu điện của Hà Nội, thành phố với gần bảy triệu dân.

Trước khi hệ thống điện Vân Trì được đưa vào hoạt động, lưới điện Hà Nội được cung cấp qua trạm 500kV Thường Tín và Hà Đông từ các nhà máy khác nhau.

Từ khi trạm Vân Trì đi vào hoạt động, việc cung ứng điện cho Hà Nội đã ổn định hơn rất nhiều.

Trong một thời gian dài, việc quá tải điện đã diễn ra thường xuyên ở Hà Nội do không có bất kỳ một trạm biến áp 220kV nào, hay lưới truyền tải nào được xây dựng trong bối cảnh phụ tải ở Thủ đô tăng cao tới 15% mỗi năm.

Ông Hồng nhớ lại: “Khi chưa có trạm Vân Trì, việc cung cấp điện cho Hà Nội luôn trong tình trạng quá tải. Chỉ cần có sơ suất nhỏ là có thể gây mất điện cho Thủ đô. Tuy nhiên, đến nay thì tình trạng này đã được cải thiện rất nhiều với hệ thống điện Vân Trì được đưa vào sử dụng,” ông cho biết.

LỊCH SỬ MỘT DỰ ÁN

Hai hệ thống điện Đình Vũ ở Hải Phòng và Vân Trì ở Hà Nội chỉ là phần nhỏ của một dự án truyền tải điện quy mô lớn ở miền Bắc Việt Nam do Ngân hàng Phát triển Châu Á (ADB) và Cơ quan Phát triển Pháp (AFD) cùng nhau hợp tác tài trợ từ đầu năm 2004.

Trong dự án này, ADB cho vay 120 triệu đô la Mỹ, và AFD cho vay 40 triệu euro giúp tăng cường hệ thống truyền tải điện cao thế tại ba tỉnh Hà Nội, Hải Phòng và Quảng Ninh, khu tam giác kinh tế trọng điểm của miền Bắc.

Bà Lương Lam Dung, Trưởng ban Quan hệ Quốc tế của

Tổng công ty Truyền tải điện Quốc gia (EVN-NPT), chủ đầu tư dự án cho biết, nếu không có nguồn vốn ODA từ hai nhà tài trợ này, thì việc xây dựng và cải tạo hệ thống truyền tải điện là rất khó khăn.

“Đầu tư vào hệ thống truyền tải điện là không có lãi nên rất khó thu hút vốn của tư nhân. Hơn nữa, vốn của nhà nước

Trạm Đồng Hòa.

Nguồn điện ổn định cho phép hệ thống xếp dỡ container hoạt động hiệu quả.

luôn thiếu hụt. Vì thế, nếu không có nguồn tài trợ của ADB và AFD thì chúng tôi khó mà hoàn thành dự án này,” bà giải thích.

“Ngành điện Việt Nam đã tăng trưởng hơn 15% trong suốt hơn một thập kỷ vừa qua, nhưng vẫn khó đáp ứng được nhu cầu điện năng cho phát triển kinh tế. Vì lẽ đó, ADB đã rất quyết tâm theo đuổi dự án này.” Ông Tomoyuki Kimura, Giám đốc Quốc gia của ADB cho biết.

“Chúng tôi rất hài lòng với dự án, vì nó đã góp phần nâng cao cung ứng và truyền tải điện để đáp ứng nhu cầu của người dân và doanh nghiệp,” ông nói thêm.

Theo ông Jean-Marc Gravellini, Nguyên Giám đốc Quốc gia AFD nhiệm kỳ 9/2011-8/2013, tỷ lệ hộ gia đình ở Việt Nam tiếp cận nguồn điện đã tăng từ 87% lên hơn 97% trong giai đoạn 2004-2010.

“Rõ ràng là dự án này đã giúp nhiều gia đình ở Việt Nam tiếp cận điện và cải thiện cuộc sống của họ. Hơn nữa, cung cấp đủ điện cũng góp phần tăng trưởng kinh tế của Việt Nam,” ông nói.

NHỮNG NGƯỜI HƯỞNG LỢI

Được xây dựng từ năm 2003, cảng Đình Vũ, đơn vị thuộc Cảng Hải Phòng,

có công suất 500 ngàn TEU/năm và luôn lọt vào danh sách các doanh nghiệp hiệu quả nhất Việt Nam.

Chỉ tay về 4 chiếc cần cầu của Đức có công suất xếp dỡ tới 40 container mỗi phút, Trưởng trung tâm điện lực Cảng Hải Phòng Phạm Thị Thu Hương nói với vẻ rất hài lòng: “Đây là những cần cầu hiện đại nhất Việt Nam”.

Những thiết bị hiện đại chuyên dụng này chỉ được mua về để sử dụng sau khi hệ thống điện của Cảng Đình Vũ được đấu nối qua Trạm 220kV Đình Vũ năm 2008.

“Chỉ sau khi nguồn điện cấp ổn định, chúng tôi mới dám nhập những thiết bị này về,” bà nói, và cho biết thêm là cảng Đình Vũ dự kiến mua thêm 24 chiếc cần cầu tương tự trong thời gian tới. Bên cạnh đó, nguồn điện ổn định cũng giúp kho 400 container đông lạnh của Cảng Đình Vũ vận hành thuận lợi.

“Những gì mà bạn thấy ở đây hôm nay thật khó mà tưởng tượng được trước đây,” bà Hương nói.

Bà Hương vẫn nhớ như in những cuộc điện thoại đánh thức bà lúc nửa đêm để đến khắc phục sự cố mất điện cảng khi còn dùng hệ thống điện 110kV của Hải Phòng.

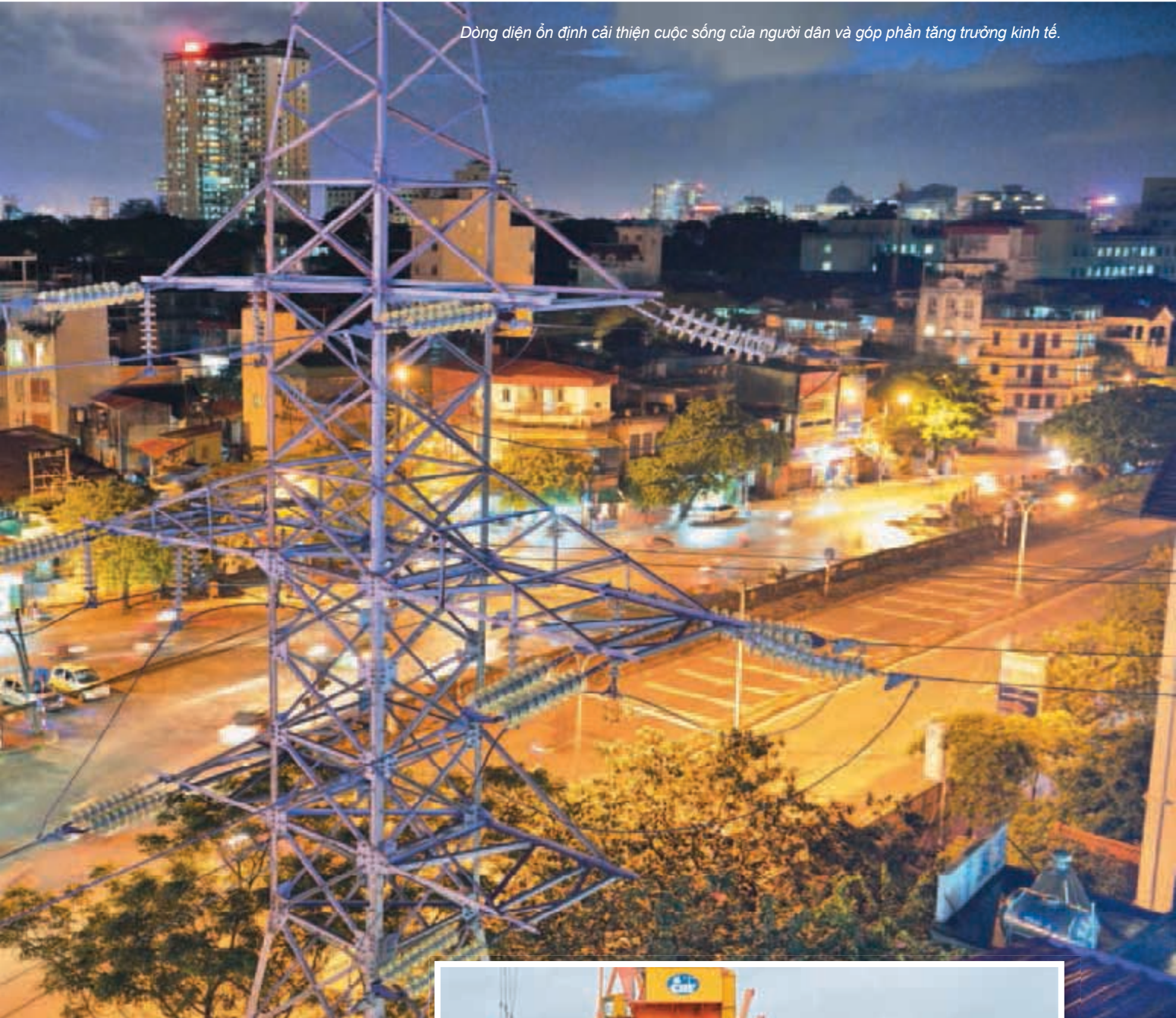

Trong khi đó, Cảng Hải Phòng vẫn đang phải sử dụng hệ thống điện 110kV cũ của thành phố Hải Phòng. “Tôi nghĩ là ngành điện còn rất nhiều việc phải làm để nâng cấp năng lực cấp điện cho doanh nghiệp,” bà nói.

Về phần mình, ông Nguyễn Thanh Hồng cũng không còn phải nghe lời phàn nàn về mất điện từ các doanh nghiệp đóng trong khu Công nghiệp Bắc Thăng Long - Nội Bài ở Hà Nội, hay trong Khu công nghiệp Minh Quang ở Vĩnh Phúc sau khi hệ thống

Dòng điện ổn định cải thiện cuộc sống của người dân và góp phần tăng trưởng kinh tế.

điện mới vận hành, như ông từng phải nghe trước đây.

“Những lời ca thán ngày càng giảm đi, nhưng chúng tôi biết là còn rất nhiều việc phải làm,” ông nói.

Hàng này, kỹ sư Đoàn Trung Dũng vẫn nhẫn nại theo dõi những chiếc máy tính trong trạm điện Đình Vũ để quản lý dòng điện cấp cho Hải Phòng.

“Đó là công việc không mấy hấp dẫn, nhưng tôi tự hào về nó,” Dũng nói.

“Những gì mà bạn thấy ở đây hôm nay thật khó mà tưởng tượng được trước đây,” bà Phạm Thị Thu Hương, Trưởng trung tâm điện lực Cảng Hải Phòng.

HIỆN THỰC HÓA những giấc mơ dài

THANH TÙNG -

70% hộ dân đã có thể đào ao nuôi tôm, cá.

“ Là một hợp phần của Dự án ngành Lưu vực Sông Hồng giai đoạn 2 do Ngân hàng Phát triển Châu Á (ADB) và Cơ quan Phát triển Pháp (AFD) đồng tài trợ, ba tiểu dự án thủy lợi điển hình tại hai tỉnh Ninh Bình và Thái Bình đã góp phần đáng kể vào việc cải thiện sinh kế của hàng trăm ngàn nông hộ.

Vợ chồng ông Đinh Xuân Thời, nông dân sống tại xã Yên Đồng.

Có lẽ chẳng bao giờ ông Đinh Xuân Thời, một nông dân 53 tuổi sống tại xã Yên Đồng (huyện Yên Mô, tỉnh Ninh Bình), có thể quên được những ngày khốn khó, khi gia đình bảy miệng ăn của ông chỉ thu hoạch được vẹn vẹn một vụ lúa với sản lượng ít ỏi mỗi năm. Gia đình ông không thể trồng thêm vụ nữa, do lụt lội và hạn hán nối tiếp quanh năm.

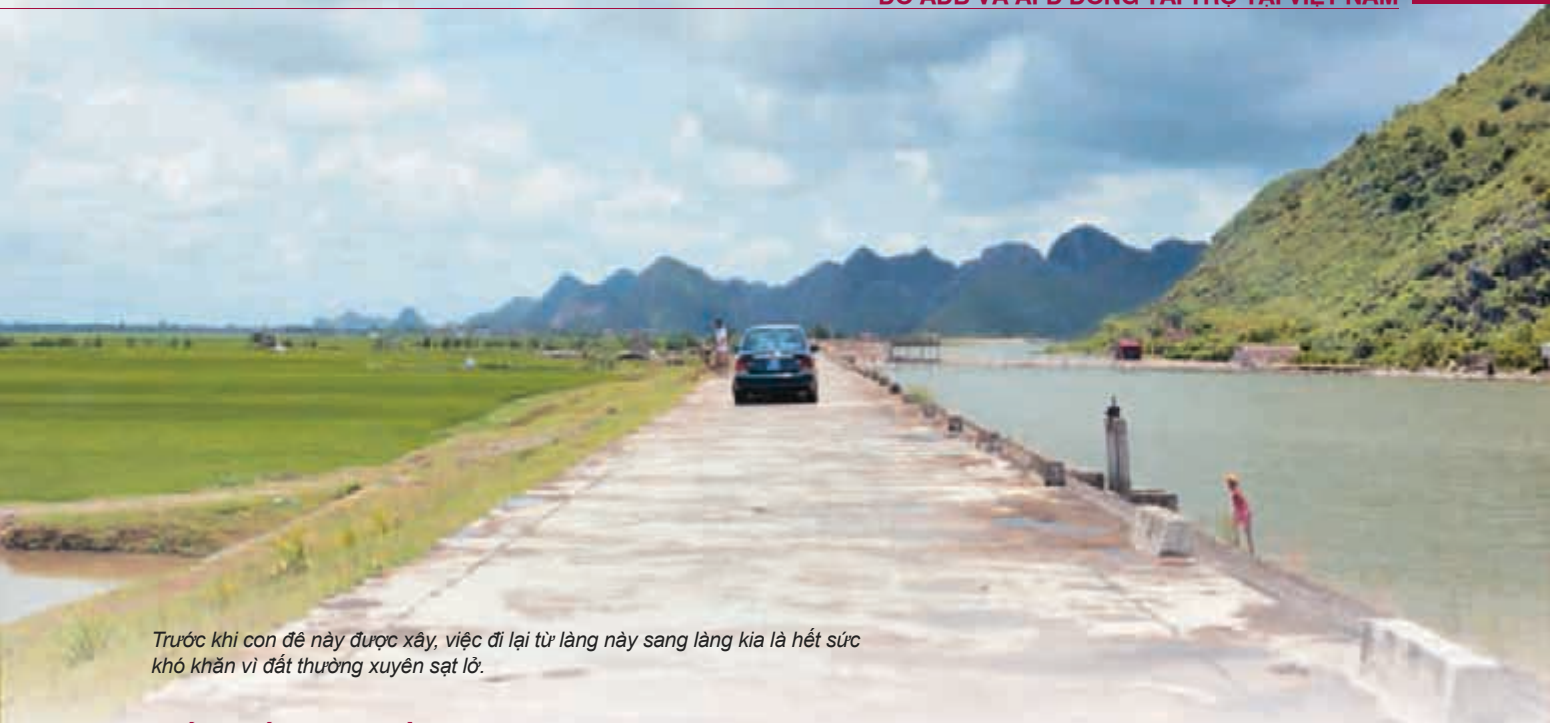
“Hồi đó cuộc sống khó khăn lắm,” ông Thời bộc bạch, “Thế nhưng mọi thứ đã thay đổi. Giờ đây chúng tôi không những có thể trồng hai vụ lúa bội thu mà còn trồng thêm được ngô và nhãn, thậm chí còn nuôi được cả cá để bán nữa. Những điều mà trước đây chẳng bao giờ chúng tôi dám nghĩ đến”.

“Thu nhập nhờ các sản phẩm này đã tăng hơn ba lần. Cuộc sống của nhiều gia đình cũng đã thay đổi rất nhiều,” ông Thời tiếp tục câu chuyện, hiện gia đình ông có năm sào lúa, một sào ngô, ba ao cá.

Điều gì đã làm thay đổi cuộc sống của gia đình ông và nhiều gia đình khác ở đây một cách ấn tượng như vậy?

“Tất cả là nhờ tiểu dự án nâng cấp hồ Yên Đồng trong xã đấy. Đời sống bà con ở đây sẽ chẳng được cải thiện như bây giờ nếu như không có dự án này,” ông Thời chia sẻ.

Tại xã Yên Đồng.

Trước khi con đê này được xây, việc đi lại từ làng này sang làng kia là hết sức khó khăn vì đất thường xuyên sạt lở.

BIẾN GIẤC MƠ THÀNH HIỆN THỰC

“Thế là giấc mơ của chúng tôi đã thành hiện thực. Hệ thống đê của hồ này đã giữ và điều hòa lưu lượng nước trong hồ. Hiện nay xã tôi đứng đầu huyện về sản lượng lúa, khoảng 7,2 tấn/héc-ta,” ông Phạm Trọng Giáp, Phó Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã Yên Đồng, hồ hỏi nói.

Theo Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn tỉnh Ninh Bình, tiểu dự án này vốn có mục đích là nhằm ngăn lũ và cấp nước cho sản xuất nông nghiệp. Thế nhưng, tiểu dự án khi thực hiện xong cũng giúp người dân địa phương đạt thêm nhiều lợi ích hơn, như đi lại dễ dàng, nuôi trồng thủy sản, và cung cấp nước cho nhà máy xử lý nước sạch cho 1.461 hộ dân quanh vùng sử dụng.

Nhờ tiểu dự án này, toàn bộ các hộ dân tại xã Yên Đồng đã mở rộng được diện tích canh tác lúa và ngô, với sản lượng và năng suất cao hơn. Ngoài ra, khoảng 70% hộ dân ở đây như gia đình ông Thời đã có thể đào ao nuôi tôm, cá, bởi vì họ đã hoàn toàn thoát khỏi cảnh ngập lụt, và đã dùng nước hồ để nuôi trồng thủy sản.

“Tiểu dự án này đã làm lợi cho hơn 2.000 hộ dân, với gần 8.700 nhân khẩu, và cũng cấp nước tưới cho 1.250 héc-ta đất nông nghiệp của xã Yên Đồng và một phần xã Yên Thái kế bên,” ông Giáp nói.

Ngày trước, khi con đê này chưa được xây dựng, việc đi lại từ làng này sang làng kia là hết sức khó khăn vì đất thường xuyên sạt lở.

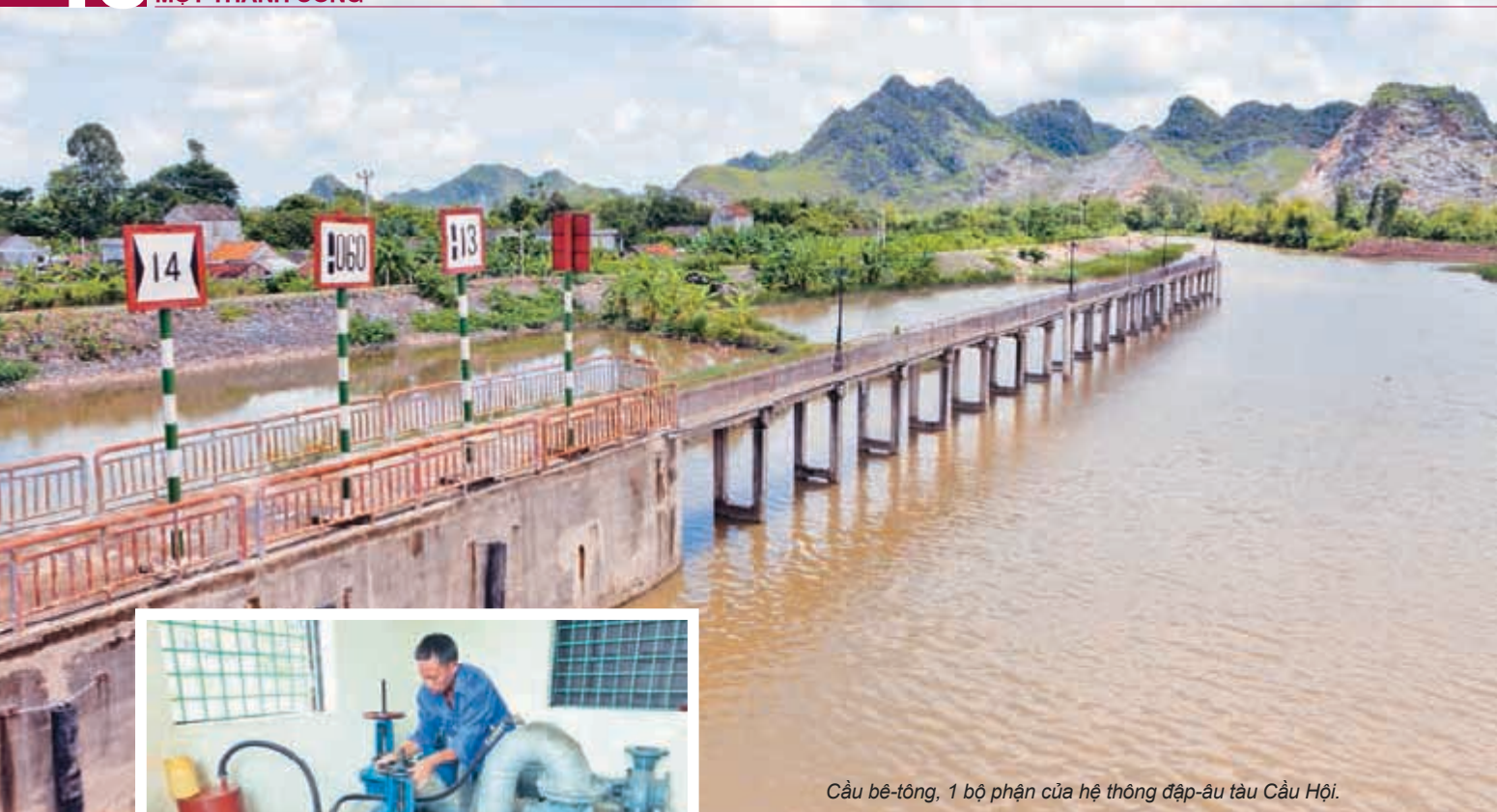
“Ngay cả khi trời đẹp, cũng rất khó đi, bởi vì lúc ấy thì hay có gió mạnh, nên đường toàn đất bụi. Nhưng khó chịu nhất mỗi khi trời mưa, vì con đường đầy bùn nhão nhoét và trơn trượt,” ông Giáp nhớ lại.

Còn bây giờ, các loại xe máy, thậm chí cả ô tô nữa, cũng có thể đi lại trên con đê này vì con đường lầy lội năm xưa nay đã được nâng cấp thành một con đê với bề mặt rộng bốn mét.

Tiểu dự án này cung cấp nước tưới cho 1.250 héc-ta đất nông nghiệp.

Cầu bê-tông, 1 bộ phận của hệ thống đập-âu tàu Cầu Hội.

Nhà điều hành được xây dựng tại xã Yên Thái.

Đập cao su giúp ngăn chặn nước biển chảy vào sông Cầu Hội.

Cửa cống, một bộ phận khác của hệ thống đập-âu tàu.

NGĂN NGẬP MẶN

Cách xã Yên Đồng khoảng 3km là xã Yên Thái, nơi có hệ thống đập-âu tàu bắc ngang sông Cầu Hội. Con sông này chảy qua các xã Yên Mạc, Yên Lâm và Yên Thái thuộc huyện Yên Mô.

Được xây dựng vào năm 2007–2008 với số vốn 129 tỷ đồng, hệ thống này bao gồm 1 cửa cống, 1 đập cao su, 1 cầu bê-tông và 1 nhà điều hành.

Với nhiều van chống ngập hiện đại, hệ thống này giúp ngăn nước biển chảy vào sông Cầu Hội, và đảm bảo đủ nước cho sản xuất nông nghiệp của hơn 67.000 người dân tại 11 xã. Hệ thống cũng giúp ngăn mặn từ sông Tống Gia kề bên, đảm bảo an toàn cho các công trình và giảm thiểu các tác hại của thiên tai.

Việc chế ngự nước mặn cũng đã giúp tăng vụ và sản lượng lúa cho hơn 20.000 hộ dân ở huyện Yên Mô.

“Sản lượng lúa mỗi sào của chúng tôi đã tăng từ 1 tạ lên 2-2,5 tạ. Nhiều hộ dân khác thậm chí có thu nhập từ nông nghiệp tăng gấp ba lần. Lý do là vì hệ thống đập-âu tàu đã ngăn được lụt lội và nước biển chảy vào cánh đồng lúa,” ông Mai Văn Bảy, 56 tuổi, là nông dân địa phương, nói.

“Trước đây, vùng này thường xuyên lụt lội, phá hủy mùa màng, gây ô nhiễm nghiêm trọng, và làm cho việc đi lại rất khó khăn. Nhưng mọi chuyện đã hoàn toàn đổi khác,” ông Bảy nói và đưa tay chỉ về phía cánh đồng mênh mông lúa xanh mơn mớn, tô điểm thêm những con kênh nội đồng dài thẳng tắp, nối liền với khúc sông Cầu Hội nơi có hệ thống đập-âu tàu đang vận hành hiệu quả.

THOÁT KHỎI Ô NHIỄM

Hai tiểu dự án ở tỉnh Ninh Bình nằm trong số rất nhiều dự án thủy lợi mà Ngân hàng Phát triển Châu Á và Cơ quan Phát triển Pháp - phối hợp thực hiện với chính quyền các địa phương và các cộng đồng dân cư - đã và đang được khai thác rất hiệu quả tại khu vực đồng bằng sông Hồng của Việt Nam.

Chẳng hạn như, tại tỉnh Thái Bình, tiểu dự án xây dựng cống Tân Đệ đã giảm thiểu đáng kể ô nhiễm nặng nề tại sông Kiến Giang. Con sông này là trục tưới tiêu chính nằm trong vùng nông nghiệp ven biển Bắc bộ, nối liền với sông Hồng đổ thẳng ra biển.

Tọa lạc tại xã Tân Lập (huyện Vũ Thư), tiểu dự án với tổng vốn đầu tư 112,26 tỷ này bao gồm 1 cống chính, 1 con kênh dài 1,6km, và 3 cây cầu. Được xây dựng từ 2008-2010, tiểu dự án này có mục đích cung cấp nước sạch cho 38.742 héc-ta đất canh tác, và giúp khử mặn cho 11.540 héc-ta đất khác.

“Dự án cống Tân Đệ đã hiện thực hóa giấc mơ dài hàng chục năm của người dân địa phương,” ông Đặng Văn Liêu, 50 tuổi, nông dân xã Tam Quang cạnh tiểu dự án, nói. Toàn thể 1,750 hộ dân trong xã này đã được hưởng lợi từ tiểu dự án này.

Mới chỉ 3 năm trước đây, khúc sông trước mặt nhà ông Liêu ngập tràn rác rưởi, bốc mùi khó chịu. “Chúng tôi chẳng còn cách lựa chọn nào cả, ngoài việc phải chấp nhận sử dụng nước bẩn cho sinh hoạt và sản xuất nông nghiệp. Nước bẩn còn gây ra các bệnh ngoài da và hô hấp nữa,” ông Liêu nhớ lại.

Tuy nhiên, hiện giờ thì dòng sông đã hoàn toàn sạch sẽ, bởi vì hệ thống cống này đã điều hòa dòng chảy của nước. Dọc theo con sông, các hộ dân như gia đình ông Liêu đã lắp đặt hàng loạt máy bơm, bơm nước từ sông vào để tắm giặt hàng ngày. Nhiều người dân thậm chí còn bơi và vui chơi dưới sông.

“Nước sông sạch đã giúp chúng tôi tăng sản lượng lúa trung bình từ 105kg/héc-ta lên 130kg/héc-ta. Ngoài ra, chúng tôi vẫn có thể trồng thêm dưa hấu, ngô và khoai tây. Thu nhập từ các hoạt động nông nghiệp cũng đã tăng khoảng 30%,” ông Liêu cười vui.

Ông Trần Minh Đức, 61 tuổi,
một nông dân địa phương.

Cống Tân Đệ xây dựng tại tỉnh Thái Bình.

Vợ chồng ông Đặng Văn Liêu
và bà Lê Thị Tâm, nông dân
xã Tam Quang.

“Kể từ khi hệ thống cống này được xây dựng, thì tất cả cứ như một phép màu ấy, thay đổi mọi chuyện. Không ô nhiễm nữa, môi trường cũng sạch hơn nhiều,” ông Trần Minh Đức, 61 tuổi, một nông dân trong làng, chen vào câu chuyện của chúng tôi.

Cũng giống như tiểu dự án nâng cấp hồ Yên Đồng tại Ninh Bình, tiểu dự án này cũng đã giúp người dân địa phương có thể đưa nước sạch từ sông Kiến Giang vào ao nuôi tôm, cá để kinh doanh - cái nghề mà họ trước đó chưa bao giờ mơ đến. Nhiều hộ gia đình thậm chí còn kiếm sống bằng nghề chài lưới trên sông.

NHỮNG HIỆU QUẢ SÂU RỘNG

Ba tiểu dự án này nằm trong số 31 tiểu dự án trong khuôn khổ của Dự án ngành Lưu vực Sông Hồng giai đoạn 2 do Ngân hàng Phát triển Châu Á (ADB) và Cơ quan Phát triển Pháp (AFD) đồng tài trợ, nhằm cải thiện sinh kế nông nghiệp của các nhóm cộng đồng dân cư nghèo tại khu vực đồng bằng sông Hồng của Việt Nam.

Các tiểu dự án này đã không những đóng góp đáng kể vào việc cải thiện chất lượng hạ tầng thủy lợi và các kênh, mương nội đồng ở các vùng nông thôn, mà còn giúp tăng cường điều kiện cho sản xuất nông nghiệp bền vững, đảm bảo an ninh lương thực và phát triển nông thôn.

Điều rõ ràng nhất là giờ đây nhiều nông hộ ở Ninh Bình và Thái Bình đã có những giấc ngủ ngon mà không còn bị ám ảnh bởi những cơn ác mộng về lũ lụt hay ô nhiễm, nhờ các công trình thủy lợi đáng giá này.

THAY ĐỔI từ một dự án

HỒ ĐIỆP -

“Nhiều thay đổi tích cực đã diễn ra tại thành phố Tam Kỳ (tỉnh Quảng Nam) và thị trấn Lăng Cô (Thừa Thiên-Huế) sau khi dự án Cải thiện môi trường đô thị miền Trung do Ngân hàng Phát triển Châu Á (ADB) và Cơ quan Phát triển Pháp (AFD) đồng tài trợ, được triển khai tại các địa phương này.

NHIỀU CÁI LỢI

“Trước khổ lắm cô ạ. Ruộng lúa bị chuột phá, ruộng rau bị chất thải bệnh viện tháo ra ảnh hưởng cả. Mưa úng sinh lầy ngập khắp nơi”. Bác Lâm Cường, 84 tuổi, một người dân tại thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam kể.

Cũng theo bác Lâm Cường, trước kia, có năm nước lũ dâng cao lên ngập tới cổ, người dân phải đi lại bằng thuyền.

Nhưng từ khi có hồ điều hoà này, người dân quanh đây không còn phải chạy lụt. “Sau rửa, khi hồ điều hoà Nguyễn Du được xây dựng, nước thải, chuột bọ không còn. Tình trạng lụt lội giảm hẳn cô ạ”. Bác Cường cho biết.

Hồ điều hoà Nguyễn Du.

Việc xây dựng hồ điều hoà Nguyễn Du phòng chống ngập lụt, thoát nước là một trong 3 hợp phần mà tiểu dự án Cải thiện môi trường đô thị miền Trung (với tổng vốn 15.4 triệu USD) triển khai tại thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam. Với 2 hợp phần khác là xây dựng hệ thống nước thải vệ sinh công cộng; xử lý chất thải rắn và nâng cao năng lực cộng đồng, đặc biệt là khuyến khích chị em phụ nữ tham gia vệ sinh môi trường.

Khoảng 334 hộ gia đình ở Tam Kỳ, được vay vốn lãi suất thấp để xây nhà vệ sinh mới. Gia đình các chị Phan Thị Thu Hà 47 tuổi (khối phố Hương Sơn), chị Huỳnh Thị Hiệp 52 tuổi (tổ 9, khu phố Hương Chánh)...ở phường Hoà Hương đã thoát khỏi cảnh chực chờ dùng nhà vệ sinh với ông bà nội.

Gia đình anh Nguyễn Lư, một hộ dân ở phố Mỹ Thạnh Trung, phường Tân Thạnh, trong diện thu hồi đất để xây con đường-đê Bạch Đằng lại có một niềm vui khác. Kể từ khi được đền bù 103m² đất và số tiền hơn 100 triệu đồng, gia đình anh đã chuyển tới nơi ở mới ở số 13 Trung Nữ Vương. “Trước đây ruộng nhà tôi bị nhiễm phèn chẳng làm ăn gì được. Nên khi có điều kiện chuyển nơi ở mới, gia đình tôi phần khởi lắm,” Anh Nguyễn Lư nói. “Nhiều hộ hàng xóm cũng di dời như tôi để trả đất cho dự án xây con đường-đê Bạch Đằng này. Đường xây xong, không còn mùi xú uế như trước kia. Đường được xây bờ kè, trồng cây xanh không khí trong lành hơn. Mấy cụ, mấy bác đi thể dục cũng thoáng hơn”.

Ông Nguyễn Văn Lộ, chủ tịch UBND phường Tân Thạnh, thành phố Tam Kỳ, địa phương có hồ điều hoà Nguyễn Du và có một phần đường đê Bạch Đằng chạy qua cho biết kể từ khi được triển khai năm 2007, dự án Cải thiện môi trường đô thị miền Trung đã nhận được sự đồng tình hưởng ứng của người dân.

Ông Hoàng Xuân Việt, nguyên Chủ tịch UBND thành phố Tam Kỳ, trưởng ban điều hành dự án cho biết trước kia, tỷ lệ hộ nghèo ở Tam Kỳ trên 17%. Sau khi thực hiện dự án, bộ mặt Tam Kỳ đã thay đổi nhanh chóng. “Từ đô thị loại 4, Tam Kỳ đã đạt được tiêu chí của đô thị loại 3. Tỷ lệ hộ nghèo còn dưới 5%. Tỷ lệ người dân sử dụng nước sạch gần xấp xỉ 90%, số hộ sử dụng bể tự hoại trên 7%, chất thải rắn được thu gom từ 70-80%. Tình trạng ngập lụt đã giảm hơn 80%”.

Những thay đổi tương tự cũng đã diễn ra tại thị xã Lăng Cô, Thừa Thiên-Huế. Với tổng mức đầu tư 15,3 triệu USD, do ADB và AFD tài trợ, dự án gồm các hợp phần xây dựng hệ thống thoát nước mưa-nước thải; quản lý rác thải vệ sinh công cộng; nâng cao ý thức cộng đồng trong việc cải thiện vệ sinh môi trường. Sau 3 năm triển khai (2007-2010), tại Lăng Cô, mặc dù gặp phải 3 khó khăn lớn là giải phóng

HIỆU QUẢ CÁC DỰ ÁN DO ADB VÀ AFD ĐỒNG TÀI TRỢ TẠI VIỆT NAM

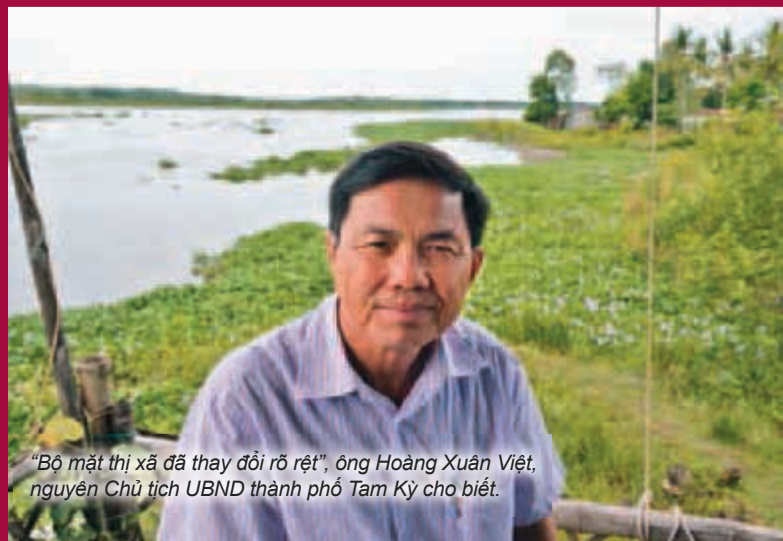
Nước thải và chuột không còn. Tình trạng lộn lộn giảm hẳn tại Tam Kỳ.

Người dân có thể tận hưởng không khí trong lành trên Đê Bạch Đằng.

Sau khi thực hiện dự án, từ đô thị loại 4, Tam Kỳ đã đạt được tiêu chí của đô thị loại 3.

“Bộ mặt thị xã đã thay đổi rõ rệt”, ông Hoàng Xuân Việt, nguyên Chủ tịch UBND thành phố Tam Kỳ cho biết.

Hệ thống thoát nước mưa và nước thải dài 24 km đã được xây dựng tại Lăng Cô.

mặt bằng, địa hình địa chất phức tạp và điều kiện thời tiết mưa nhiều, nhưng dự án đã xây dựng được 24 km hệ thống thoát nước mưa, nước thải; bãi chôn lấp rác thải với diện tích 27ha; hoàn thành được 955 điểm đầu nối thu gom nước thải từ các hộ gia đình. Mỗi ngày có khoảng 20 tấn rác thải được thu gom đưa về chôn lấp ở bãi rác Lộc Thủy.

Ngoài ra, nước thải sinh hoạt hàng ngày của thị trấn cũng được thu gom toàn bộ từ các hộ gia đình đưa về nhà máy xử lý nước thải Lăng Cô. Sau khi qua các công đoạn xử lý, lọc tự nhiên, nguồn nước này sẽ được đưa về đầm Lập An. Một kết quả đáng mừng là sau khi dự án kết thúc, điều kiện sống của người dân được cải thiện rõ rệt.

Gia đình ông Nguyễn Văn Phúc, 50 tuổi, ở tổ dân phố Đồng Dương, thị trấn Lăng Cô là một ví dụ. Trước kia, khi chưa đầu nối với hệ thống đường ống thu gom nước thải của dự án, gia đình ông hàng ngày phải xách xô đổ nước thải từ nhà đổ ra biển. Mỗi khi trời mưa gió, đi lại rất ngại. Sau khi được đầu nối đường ống nước thải từ nhà ra hệ thống thu gom nước thải của dự án với chi phí 250 nghìn đồng, nhà ông sạch

sẽ hơn hẳn. “Nhà tôi bây giờ không còn mùi xú uế nữa. Bây giờ nước bẩn trong nhà tự chảy theo đường ống ra hệ thống thu gom nước thải luôn. Mưa gió nhà tôi không phải xách nước thải đổ ra biển như trước đây nữa. Nhà cửa sạch sẽ hơn hẳn”.

Cũng nhờ hợp phần cải thiện vệ sinh môi trường của dự án cho vay vốn, gia đình chị Nguyễn Thị Phương Thảo, 36

tuổi, ở tổ dân phố Hải Vân, thị trấn Lăng Cô, Thừa Thiên-Huế đã xây được nhà vệ sinh mới, tránh được cảnh đi vệ sinh nhờ hàng xóm như trước đây.

Tuy nhiên, theo ông Trần Văn Giảng, chủ tịch UBND thị xã Lăng Cô, “cái được” lớn nhất mà dự án mang lại đó là việc nâng cao ý thức bảo vệ môi trường và hạn chế được nguy cơ bệnh dịch cho người dân vùng du lịch.

Lợi ích lớn nhất mà dự án mang lại đó là việc nâng cao ý thức bảo vệ môi trường của người dân.

Mỗi ngày có khoảng 20 tấn rác thải được thu gom đưa về chôn lấp ở bãi rác Lộc Thủy.

Thị trấn Lăng Cô.

“Nhờ vào nguồn vốn vay ưu đãi, gia đình tôi đã có nhà vệ sinh riêng”, chị Nguyễn Thị Phương Thảo, 36 tuổi, một người dân sống tại thị trấn Lăng Cô cho biết.

Khoảng 334 hộ gia đình ở Tam Kỳ, được vay vốn lãi suất thấp để xây nhà vệ sinh mới.

“Trước kia, do nguồn nước ứ đọng không được xử lý, dịch bệnh đau mắt đỏ, dịch tả hoành hành. Từ khi dự án triển khai, nhiều dịch bệnh không còn. Người dân ý thức được việc phải bảo vệ môi trường sống, kinh doanh hơn rất nhiều. Họ đánh giá cao hiệu quả dự án”.

NHỮNG TRIỂN VỌNG MỚI

Ông Hoàng Xuân Việt, trưởng ban điều hành dự án thành phố Tam Kỳ (Quảng Nam) lạc quan cho rằng với bộ mặt đô thị đã được chỉnh trang, Tam Kỳ đang áp ủ những kế hoạch mới. “Giai đoạn 2 của dự án sẽ mở ra cho Tam Kỳ nhiều triển vọng. Thứ nhất việc xây dựng tiếp 9,5km đường đê Bạch Đằng sẽ xóa bớt được những vùng hoang hoá. Về lâu dài, thành phố sẽ tiếp quản khu vực này, lập kế hoạch, khai thác quỹ đất hình thành một đô thị mới bao gồm trường học, siêu thị, khu vui chơi trẻ em, các dịch vụ du lịch”. Theo dự kiến, riêng tại địa bàn Tam Kỳ, giai đoạn 2 của dự án Cải thiện môi trường đô thị miền Trung sẽ bắt đầu triển khai vào năm 2014 với một phương thức mới và hoàn thành vào năm 2016, sớm hơn 3 năm so với thời điểm 2019 mà các nhà tài trợ đặt ra.

Tại thị trấn Lăng Cô, một số dự án du lịch cũng đang chuẩn bị được triển khai. “Môi trường đô thị được cải thiện giúp chúng tôi rất nhiều trong việc kêu gọi đầu tư”. Ông Trần Văn Giảng, chủ tịch UBND thị trấn Lăng Cô cho biết.

Trường Đào tạo nghề Đà Lạt.

Bước tiến dài trong ĐÀO TẠO NGHỀ

NGUYỄN TUẤN -

“Chương trình đào tạo nghề và kỹ thuật (VTE) do ADB và AFD tài trợ nhằm tăng năng lực trong đào tạo nghề và giúp đảm bảo chất lượng và hiệu quả của các học viên.

Anh Lê Thành Trung vẫn nhớ ấn tượng lần đầu khi thấy ngôi trường Đào tạo nghề Đà Lạt hồi anh mới về năm 2000 - những ngôi nhà cũ với tường mốc meo được xây từ những năm 1930, nằm lờm chờm trên ngôi đồi xanh ở giữa trung tâm thành phố cao nguyên nổi tiếng.

“Đó là ngôi trường tiểu học được xây dựng từ thời Pháp thuộc, chắc phải 60-70 năm tuổi rồi,” anh Trung, nguyên là giáo viên công nghệ thông tin và giờ là phó trưởng phòng đào tạo tại trường, nhớ lại. “Các toà nhà đẹp nhưng cũ này không đủ cho một ngôi trường hoàn chỉnh”.

Ngôi trường, trường đào tạo nghề đầu tiên của tỉnh Lâm Đồng, nhận được xấp xỉ 47 tỉ VNĐ (khoảng 3,5 triệu USD) từ ADB trong giai đoạn 1999-

2007. Nguồn tiền này, từ chương trình lớn về đào tạo nghề và kỹ thuật, do ADB giải ngân, giúp trường xây dựng một số toà nhà mới cũng như giúp đào tạo giáo viên và xây dựng chương trình giảng dạy.

“Đào tạo nghề và kỹ thuật là ưu tiên lớn của chính phủ Việt Nam trong phát triển nguồn nhân lực và đó cũng là nội dung quan trọng ADB muốn ủng hộ,” ông Tomoyuki Kimura, Giám đốc Quốc gia của ADB tại Việt Nam, nói sau chuyến thăm gần đây tới khu vực Tây Nguyên và các tỉnh miền Nam.

“Đang trong giai đoạn chuyển dịch nhanh về kinh tế, VN cần phát triển nguồn nhân lực có hiệu suất cao, thạo nghề, linh động để đáp ứng yêu cầu của thị trường, trang bị cho tầng lớp trẻ kỹ năng cần thiết để có thể đóng góp

Sinh viên thực hành tay nghề.

Trần Thảo Thanh Phương, 23 tuổi, một sinh viên khóa 2010.

"Kến thức ở trường giúp tôi đảm bảo việc làm cho gần 100 công nhân ở địa phương," Trần Văn Hào, một sinh viên đã tốt nghiệp tại trường.

Sinh viên tại phòng thực hành của trường.

hiệu quả vào quá trình phát triển kinh tế xã hội của đất nước trong những năm tới," ông nói.

Tầm quan trọng của Đào tạo nghề và kỹ thuật có thể thấy từ ảnh hưởng lớn mà chương trình có tại các địa phương. Ngôi trường ở Đà Lạt, được nâng cấp thành cao đẳng năm 2007, giờ trở thành trường dạy nghề có tiếng với 3.200 sinh viên mỗi năm ở bảy ngành nghề khác nhau như công nghệ thông tin, cơ khí, điện tử, khách sạn. Trong số này có khoảng 300 là các sinh viên các dân tộc thiểu số đến từ Tây Nguyên - tất cả đều được hỗ trợ từ nguồn ngân sách của nhà nước.

"Rất nhiều sinh viên của trường đến từ các tỉnh ở Tây Nguyên và miền Trung như Đắk Nông, Ninh Thuận, Bình Thuận," anh Trung, 41 tuổi, nói trong chuyến đi tới trường. Theo anh Trung, tỉ lệ sinh viên có việc làm sau tốt nghiệp ở trường là 95% và có những sinh viên có việc làm ngay từ năm thứ 3 khi đi thực tập. Những ngành nóng nhất của trường là bảo vệ thực vật, khách sạn, điện, công nghệ thông tin, sửa chữa ô tô.

Ở phía Tây của thành phố này, Trần Thảo Thanh Phương, cô sinh viên của khoá 2010 giờ đang có cơ sở cung cấp rau mầm và hoa cho nông dân địa phương. Đến từ gia đình làm nông, Phương, 23 tuổi, nói việc học tại trường cao đẳng nghề Đà Lạt giúp cô có lợi thế hơn các nông dân ở đây, vốn nổi tiếng với kỹ năng nông nghiệp và trồng trọt nhờ khí hậu ôn đới của vùng.

"Em có kiến thức về dinh dưỡng cho cây và phân bón," Phương, người giờ có sáu nhân viên để giúp cô chăm vườn. nói "Về kinh nghiệm, thì rất khó độ với nông dân ở đây. Họ rất giỏi với chuyện trồng trọt".

Phương là một trong hàng chục sinh viên nông nghiệp tự lập trang trại kinh doanh riêng sau khi tốt nghiệp. Đối diện với khu vườn của Phương, phía bên kia trái đồi, lớp trưởng của cô, Nguyễn Văn Hào, giờ đang điều hành một trang trại rộng hơn 2 hecta ở đó. Hào nói kiến thức ở trường giờ giúp anh đảm bảo việc làm cho gần 100 công nhân ở địa

Đại học Công nghiệp Thành phố Hồ Chí Minh.

phương. Anh xây luôn một phòng lab để làm công tác cấy mô cho cây tại trang trại và thường xuyên tìm đến các thầy trong trường để hỏi thêm lời khuyên.

Với thành công này cộng với vị trí chiến lược ở vùng, trường nghề này giờ nằm trong nhóm 40 trường dạy nghề cả nước đang cạnh tranh cho dự án nâng cấp trường nghề để đạt chuẩn quốc tế với nguồn vốn từ chính quyền trung ương.

“Một ngành của chúng tôi, công nghệ sinh học, sẽ đáp ứng tiêu chuẩn quốc tế,” bà Nguyễn Thị Mỹ Hạnh, phó hiệu trưởng trường nói. “Ba ngành khác sẽ bằng với tiêu chuẩn của ASEAN”.

Ở tại thành phố Hồ Chí Minh, trung tâm kinh tế lớn phía Nam của Việt Nam, trường Đại học Công nghiệp thành phố Hồ Chí Minh (HUI) là một đơn vị khác thụ hưởng từ chương trình Đào tạo nghề và kỹ thuật do ADB-AFD tài trợ. Trường đại học này, giờ là một trong những trường đào tạo nghề lớn nhất cả nước với số lượng sinh viên trong năm cao điểm lên tới khoảng 80.000 sinh viên, nhận xấp xỉ 3,5 triệu euro từ AFD trong giai đoạn 2006–2009. Số tiền này giúp trường trang bị cho gần 12 phòng thực hành với các thiết bị hiện đại hàng đầu. Ngoài ra, nguồn tiền cũng giúp trường

xây dựng giáo trình và đào tạo giáo viên.

“Năm 2006, chúng tôi bắt đầu nâng cấp phòng thực hành và cơ sở hạ tầng,” ông Lê Văn Tấn, phó hiệu trưởng nhà trường cho biết. Ông nói kỹ năng của sinh viên trong trường được cải thiện nhiều do có nhiều thời gian làm quen với các thiết bị mới nhất. “Nhờ vậy mà các doanh nghiệp không phải đào tạo lại,” ông nhấn mạnh. “Chúng tôi có thể thấy hiệu quả rất rõ sau khi sinh viên tốt nghiệp,” ông cho biết thêm.

Nhận thấy lợi ích của việc hiện đại hoá này, ban giám đốc trường bắt đầu đầu tư nhiều hơn cho việc hiện đại hoá. “Dự án giống như chất xúc tác vậy,” ông Tấn nói. “Chúng tôi thấy kết quả và điều đó khuyến khích chúng tôi đầu tư nhiều hơn cho các phòng thực hành và thiết bị mới”. Theo ông Tấn, cho đến bây giờ, một số phòng thực hành cơ khí do dự án đào tạo vẫn được coi là hiện đại nhất trên cả nước.

Theo ông Tấn, hàng năm có khoảng 12.000 sinh viên được sử dụng các phòng thí nghiệm do AFD cung cấp. “Hầu hết họ được tuyển dụng ngay sau khi tốt nghiệp. Một số công ty còn đến tận trường để phỏng vấn và tuyển dụng họ trước khi tốt nghiệp. Tập đoàn Intel tổ chức thi và tuyển khoảng 300 sinh viên của trường mỗi năm,” ông nói.

Mỗi năm, gần 12.000 sinh viên có điều kiện tiếp cận với trang thiết bị hiện đại.

"Hiệu quả làm việc của tôi tốt hơn,"
Trần Hoàng Rô, 28 tuổi, sinh viên
khóa 2008.

Trần Hoàng Rô, 28 tuổi đến từ Đồng bằng sông Cửu Long, sinh viên khóa 2008, người được học cả phòng thực hành cũ và mới nói em thấy rõ sự thay đổi nhờ chương trình. "Thiết bị mới gần gũi với thực tế hơn," Rô nói. "Kỹ năng của em tốt hơn các bạn từ các trường khác. Hiệu quả làm việc của em tốt hơn".

Rô nói em chỉ phải đợi khoảng một tháng sau khi tốt nghiệp là được nhận vào làm kỹ sư điện cho một công ty tư nhân. "Em có thể sống thoải mái ở TP HCM," Rô, nay đã lập gia

đình với đứa con nhỏ 2 tháng tuổi tâm sự.

Còn với anh Trung, khi anh rời TP HCM để trở về Đà Lạt làm việc, với mức lương giảm từ 500 USD/tháng xuống chỉ còn khoảng 50 USD theo ba-rem lương nhà nước, "Rất khó khăn nhưng tôi luôn muốn quay trở lại Đà Lạt, quê hương tôi," và cũng vì "đạy học luôn là đam mê của tôi". Giờ khi chứng kiến những thay đổi, anh kết luận, "tôi mừng là mình đã quyết định quay về".

Sinh viên có điều kiện làm quen với các trang thiết bị hiện đại nhất.

Ngân hàng Phát triển Châu Á (ADB) tại Việt Nam

Văn phòng Cơ quan đại diện thường trú của ADB tại Việt Nam (VRM) được thành lập vào năm 1996. Văn phòng được đặt tại Hà Nội, thủ đô của Việt Nam. Vai trò chính của VRM bao gồm :

- Hoạch định chiến lược quốc gia ;
- Đối thoại và hỗ trợ về chính sách ;
- Quản lý danh mục đầu tư và điều hành các dự án được ủy nhiệm ;
- Điều phối các chương trình tài trợ ;
- Thực hiện dự án kinh tế và về các lĩnh vực và các chương trình phân tích khác ;
- Củng cố mối quan hệ giữa chính phủ, khối dân sự và tư nhân;
- Lập báo cáo về quốc gia ;
- Thiết lập quan hệ đối ngoại và phổ biến thông tin.

Chiến lược quan hệ đối tác quốc gia (CPS) của ADB ở Việt Nam trong giai đoạn 2012–2015 tập trung thúc đẩy tăng trưởng toàn diện và bền vững cũng như đảm bảo hiệu quả kinh tế. Trong giai đoạn 2012–2015, CPS ưu tiên hỗ trợ sáu lĩnh vực then chốt: nông nghiệp và tài nguyên thiên nhiên; giáo dục; năng lượng; tài chính; giao thông vận tải; cung cấp nước và các cơ sở hạ tầng đô thị khác.

DANH MỤC DỰ ÁN ĐẦU TƯ

Theo kế hoạch hoạt động của ADB tại Việt Nam, tổng số vốn đầu tư có thể lên tới 2,6 tỉ đôla từ nguồn vốn thông thường và 1, 2 tỉ đôla với lãi suất ưu đãi từ Quỹ Phát triển Châu Á. Kinh phí cho hỗ trợ kỹ thuật có thể đạt 8 triệu đôla mỗi năm.

LĨNH VỰC ƯU TIÊN

Ngành (số khoản vay)	Số tiền (triệu US\$) / %
• Nông nghiệp (32)	1,680.66 / 13.47
• Giáo dục (15)	740.50 / 5.93
• Năng lượng (13)	2,264.68 / 18.15
• Tài chính (13)	637.00 / 5.11
• Y tế (13)	398.34 / 3.19
• Ngành công nghiệp và thương mại (6)	139.50 / 1.12
• Lĩnh vực công cộng (13)	1,029.08 / 8.25
• Giao thông vận tải và công nghệ thông tin (26)	4,152.40 / 33.28
• Cung cấp nước (16)	1,154.82 / 9.26
• Đa ngành (7)	280.00 / 2.24
TỔNG (154)	12,476.98 / 100.00

* Số liệu tính đến 31 tháng 12 năm 2013

AFD tại Việt Nam

ĐÓNG GÓP CỦA AFD VÀO NHỮNG MỤC TIÊU PHÁT TRIỂN CỦA VIỆT NAM

Việt Nam là một đối tác chiến lược của Pháp và là một trong những nước được hưởng tài trợ lớn nhất của AFD. Các khoản tài trợ của AFD được thực hiện dưới hình thức “viện trợ không ràng buộc” và cho phép áp dụng phương thức đấu thầu quốc tế.

Tài trợ của AFD trong giai đoạn 2013–2015 được xác định trong Khung Chiến lược Tài trợ Quốc gia phù hợp với các mục tiêu trong Chiến lược Hỗ trợ Phát triển Chính thức của Pháp và được đánh giá định kỳ cùng với Chính phủ Việt Nam.

Hoạt động tài trợ của AFD trong khuôn khổ Kế hoạch Phát triển Kinh tế xã hội Quốc gia giai đoạn 2013–2015 và Chiến lược Tăng trưởng Xanh dựa trên 3 nền tảng:

1. Hỗ trợ phát triển đô thị;
2. Hỗ trợ hiện đại hóa khu vực sản xuất có tác động tốt đến môi trường và xã hội;
3. Hỗ trợ Việt Nam trong cuộc chiến chống biến đổi khí hậu.

DANH MỤC DỰ ÁN ĐẦU TƯ

Từ năm 1994, AFD đã tài trợ 76 dự án tại Việt Nam. Tính đến cuối năm 2013, số vốn cam kết tài trợ của AFD đạt 1.5 tỉ euro với mức hỗ trợ trung bình hàng năm xấp xỉ 100 triệu euro.

ĐÓNG GÓP CỦA AFD TẠI VIỆT NAM

Gần 11,2 triệu người đã được hưởng lợi từ các khoản tài trợ của AFD tại Việt Nam trong vòng 7 năm qua. 8 triệu hộ gia đình trong cả nước sẽ được thụ hưởng các chương trình tài trợ trọng điểm sau:

- Xây dựng 1.990 km đường bộ;
- Phát triển và khôi phục 123.500 ha diện tích tưới tiêu;
- Cung cấp nước sạch cho 966.000 người;
- Đào tạo nghề cho 91.645 người.

ADB–AFD mở rộng hợp tác trong khuôn khổ chương trình đồng tài trợ mới

ADB và AFD đã ký một Hiệp định Khung sửa đổi về hợp tác Đồng tài trợ tại Hội nghị thường niên năm 2013 của ADB được tổ chức tại Delhi. Trong khuôn khổ hợp tác mới này, ADB và AFD cam kết mỗi bên sẽ tăng đáng kể số vốn sẵn có dành cho các dự án đồng tài trợ từ 0.6 tỉ lên tới 1.3 tỷ USD trong 3 năm tới. Hai bên sẽ tiếp tục hợp tác chặt chẽ trong việc xác định, lựa chọn và triển khai các dự án phát triển ở Đông Nam Á, Nam Á, Trung và Tây Á. Lĩnh vực ưu tiên bao gồm (nhưng không chỉ giới hạn ở các lĩnh vực này): cơ sở hạ tầng và phát triển đô thị bền vững, quản lý bền vững tài nguyên thiên nhiên, giáo dục và đào tạo nghề, hỗ trợ cho các lĩnh vực sản xuất như nông nghiệp, và biến đổi khí hậu.

Ngân hàng Phát triển Châu Á

Tầm nhìn của ADB là một Châu Á - Thái Bình Dương không còn đói nghèo. Sứ mệnh của tổ chức là nhằm giúp đỡ các quốc gia thành viên đang phát triển giảm nghèo và nâng cao chất lượng cuộc sống cho người dân. Dù khu vực này đã đạt được nhiều thành tựu, vẫn còn hai phần ba số người nghèo trên thế giới đang cư trú tại đây: 1,6 tỷ người đang sống với dưới 2 đô la Mỹ một ngày, trong đó 733 triệu người đang chật vật với mức sống dưới 1,25 đô la Mỹ một ngày. ADB cam kết giảm nghèo thông qua tăng trưởng kinh tế cho mọi người, tăng trưởng bền vững về môi trường, và hội nhập khu vực.

Có trụ sở tại Manila, ADB có 67 quốc gia thành viên, bao gồm 48 thành viên trong khu vực. Công cụ chính của ADB để giúp đỡ các quốc gia thành viên đang phát triển là đối thoại chính sách, các khoản vay, đầu tư cổ phần, bảo lãnh, tài trợ không hoàn lại và hỗ trợ kỹ thuật.

Cơ quan Phát triển Pháp (AFD)

Cơ quan Phát triển Pháp (AFD) là một cơ quan tài chính nhà nước, được thành lập cách đây 70 năm và hoạt động nhằm xóa đói giảm nghèo, tạo điều kiện thuận lợi cho sự phát triển trong các nước phía Nam và trong khu vực Hải ngoại. AFD thực hiện chính sách do Chính phủ Pháp xây dựng.

AFD có mặt trên bốn lục địa với một mạng lưới gồm 71 chi nhánh và văn phòng đại diện trên thế giới, trong đó có 9 chi nhánh tại khu vực hải ngoại và 1 tại Bruxelles. AFD tài trợ và hỗ trợ các dự án cải thiện điều kiện sống của người dân, hỗ trợ tăng trưởng kinh tế và bảo vệ trái đất.

Năm 2013, AFD đã dành gần 7,8 tỷ euro để tài trợ cho các hoạt động tại các nước đang phát triển và khu vực Hải ngoại.

CƠ QUAN THƯỜNG TRÚ CỦA ADB TẠI VIỆT NAM

701 – 706, Tòa nhà Sun Red River
23 Phan Chu Trinh
Hà Nội, Việt Nam
Điện thoại: + 84 4 3933 1374
Fax. + 84 4 3933 1373

CƠ QUAN PHÁT TRIỂN PHÁP (AFD)

6–8 Tôn Thất Thiệp - BP 137
Quận Ba Đình
Hà Nội, Việt Nam
Điện thoại: + 84 4 3823 67 64/65
Fax: + 84 4 3823 63 96